

Fórum 17. listopadu připomnělo, že svoboda není samozřejmostí

16.11.2022 - Dominik Schejbal | Západočeská univerzita v Plzni

Akce, uspořádaná pod záštitou rektora ZČU Miroslava Holečka a hejtmana Plzeňského kraje Rudolfa Špotáka, přivedla v úterý 15. listopadu do prostor Fakulty pedagogické na 150 studujících.

Všechny přítomné na Fóru 17. listopadu přivítali zástupci organizátorů – předseda Akademického spolku politických věd v Plzni Dominik Schejbal a prezident ELSA Plzeň Antonín Knittich.

V úvodních vystoupeních připomněli statečnost studentů i současný válečný konflikt na Ukrajině, který nás stále upozorňuje, že bychom si hodnot jako je svoboda, demokracie nebo národní svébytnost měli vážit. Rektor Miroslav Holeček ocenil odvahu všech, kteří se rozhodli proti komunistickému režimu aktivně vystoupit. Hejtmán Plzeňského kraje Rudolf Špoták pak připojil osobní vzpomínku na to, že vedle státní Československé televize doma jako zdroj informací využívali i západní televizní a rozhlasové stanice.

V prvním diskusním panelu vystoupili pamětníci listopadových událostí představitel československého undergroundu, signatář Charty 77a publicista František „Čuňas“ Stárek a účastník studentských manifestací v listopadu 1989, právník, někdejší ministr pro lidská práva a senátor Jiří Dienstbier. Zazněly vzpomínky na komunistické vězení, kde František Stárek za šíření samizdatu strávil několik let života, ale i na dětství v rodině předního disidenta, o které se s posluchači podělil Jiří Dienstbier. František Stárek připomněl, že i samotný 17. listopad 1989 strávil ve vězení, kam se dle jeho vzpomínek informace dostávaly se zpožděním a jen z oficiálních státních zdrojů. Jiří Dienstbier prožil 17. listopad 1989 v pražských ulicích. Jako člen studentského hnutí STUHA, které průvod studentů z Albertova pořádalo, byl přímým účastníkem listopadových událostí.

Posluchači se také dozvěděli, jak František Stárek vzpomíná na Václava Havla, který ho v roce 2002 vyznamenal medailí Za zásluhy. Stárek byl také u založení Občanského fóra, kdy například fungoval jako spojka mezi Prahou a regiony. Jiří Dienstbier pak uvedl, že jako poslanec Federálního shromáždění v letech 1990–1992 cítil, jak euforická byla atmosféra v nových politických poměrech, a připomněl, že i studenti hráli v porevolučním parlamentu důležitou roli.

Druhý diskusní panel patřil odborníkům. Historik Lukáš Novotný z Fakulty filozofické ZČU, Karel Zeman, profesor na Národohospodářské fakultě VŠE v Praze a v Národohospodářském ústavu Josefa Hlávky, a děkan Fakulty právnické ZČU Stanislav Balík hovořili o spojitosti mezi listopadem 1939 a listopadem 1989, ekonomické i právní transformaci. Karel Zeman například připomněl, že komunistický zahraniční obchod nebyl tolik orientovaný na východní státy, jak se někdy domníváme, a uvedl, že bylo potřeba připravit zejména zákony, které umožňovaly privatizovat státní majetek a vrátit majetek těm, jimž ho komunistická vláda sebrala. Lukáš Novotný zase uvedl, že je důležité připomínat, jak propojené jsou události listopadu 1939 a listopadu 1989, protože právě statečnost studentů z listopadu 1939 motivovala o 50 let později studenty k tomu, aby vyšli do ulic. Stanislav Balík zdůraznil, že velmi důležitou roli hrála v 90. letech tvorba nové Ústavy a jako bývalý ústavní soudce také hovořil o tom, že se Ústavnímu soudu daří chránit ústavnost České republiky.

<https://info.zcu.cz/clanek.jsp?id=4912>